

## **Zápis ze zasedání Akademické rady CTS, společného pracoviště UK a AV ČR, Vědecké rady CTS UK a Rady Cooperatio**

Datum a místo konání: 22. října 2023, 9:30 – 10:50, Hotel Alpská vyhlídka, NP Šumava

Přítomni (bez titulů):

Akademická a vědecká rada: Pokorný Petr, Horáček Ivan, Kvasz Ladislav, Markoš Anton, Palouš Jan, Kotecký Roman

Rada Cooperatio: Pokorný Petr, Hudík Marek, Šímová Irena, Turek Jan

CTS: Ajvaz Michal, Eiseltová Martina, Hudík Marek, Kotecký Roman, Kulveit Jan, Langerová Veronika, Makovský Jan, Pavlovičová Soňa, Pokorný Petr, Sladký Pavel, Říha Cyril, Šímová Irena, Šizling Arnošt, Telenský Tomáš, Tószögyová Anna, Turek Jan

Jednání řídil: Pokorný Petr

Petr Pokorný zahájil zasedání v 9:30 a přivítal přítomné účastníky. Zmínil, že jde o jednání vědecké rady CTS UK, vědecké rady CTS jakožto společného pracoviště AV ČR a UK a vědecké rady programu Cooperatio. Omluvil D. Storchu, předsedu vědecké rady Cooperatio.

### **1. Microcredentials (zajišťují A. Kvíčalová, E. Fulínová, K. Pauknerová)**

Petr Pokorný informoval, že se CTS zapojila do iniciativy Microcredentials. Microcredentials navazuje na typ studia v Evropě. V září proběhlo na CTS pilotní kolo letní školy Antropocén v češtině v délce trvání jednoho týdne. Tímto jsme se etablovali s tématem antropocénu, jehož transdisciplinární výzkum na CTS probíhá. Účastníci letní školy se v tématu antropocénu dobře orientovali a letní škola byla hodnocena jako velice úspěšná. Na pilotní kolo v příštím roce navážeme vzdělávacím programem s mikrocertifikátem, který jsme již v rámci této agendy na UK získali. Program bude v angličtině a bude delší (část bude online) tak, aby byly naplněny požadavky mikrocertifikátu „microcredentials“.

### **2. Výběrové řízení na pozici postdok**

Petr Pokorný informoval, že v 1. kole bylo hodnoceno 14 uchazečů, kvalita uchazečů byla v letošním roce výrazně vyšší oproti rokům minulým. Žadatelé povětšinou vztáhli svá témata k antropocénu, řada z nich byla účastníky letní školy. Osm uchazečů bylo vybráno do 2. kola a pozváno k ústnímu pohovoru, který proběhne 1. listopadu. Byla jmenována nová výběrová komise, která je výrazně omlazena a genderově více vyvážená.

### 3. Webové stránky CTS

P. Pokorný informoval, že proběhla zásadní aktualizace webových stránek. Soňa Pavlovičová postupně vkládá nové informace na web ve spolupráci s J. Konopáskem, zatím došlo k inovaci webových stránek ve starém webovém prostředí. Webové stránky mají nový obsah a inovované menu. Toto využijeme v budoucnosti pro vytvoření nové vizuální podoby. Vedle aktualizace webu CTS byly vytvořeny samostatné webové stránky pro letní školu na dvou nových doménách antropocén.cz a anthropocene.cz. V budoucnosti budou tyto weby nějakým způsobem propojeny s webem CTS.

Cyril Říha potvrdil, že vidí velký posun na webu CTS, což se odráží i v žádostech postdoků.

### 4. Cyklus přednášek Věda na Hradě

P. Pokorný informoval o připravovaném cyklu vědeckých přednášek, které se budou konat na Pražském hradě. Informoval, že se jedná o iniciativu Kanceláře prezidenta republiky a že byl původně osloven, zda by CTS pomohlo zajistit program. P. Pokorný následně přizval ke spolupráci kolegy z CERGE-EI, MatFys a ÚOCHB, byla vytvořena tzv. Programová rada, která připravuje program a zajišťuje přednášející a to jak domácí tak i zahraniční (ÚOCHB navíc přispívá i finančně). Dodatečně přijala účast v Programové radě i paní rektorka Prof. Králíčková, čímž byla organizační role na UK povýšena na celouniverzitní. Hrad zajišťuje akci po stránce organizační. Program je v tuto chvíli připraven do léta. Akce se bude konat pod záštitou Prezidenta republiky. Přednášky se budou konat každou první středu v měsíci od 18h v sále Nejvyššího purkrabství, který má kapacitu pro 150 lidí. První přednáška se bude konat dne 1. 11., přednášet bude Vojtěch Novotný. Zájemci z CTS jsou srdečně zváni. Z přednášky bude pořízen záznam.

### 5. Různé

J. Palouš vznesl fundamentální otázku na vizi rozvoje CTS směrem do budoucnosti. Vyjádřil názor, že některé vědní disciplíny se pod téma antropocénu těžko vejdou a že CTS se od původního důrazu na teoretičnost odklání a nyní více

věnuje terénnímu výzkumu. Jako příklad uvedl úpadek matematických oborů v CTS.

P. Pokorný na to reagoval, že CTS je u konce určitého procesu, prochází vývojem, a tento vývoj že vnímá jako jednoznačně potřebný a pozitivní. S tím, že již s nástupem D. Storcha na post ředitele nastal tento posun. Od dob vzniku CTS došlo k určité ztrátě společenských vazeb, které byly navázány na osobu I. Havla a jeho bratra. CTS tak jako jiné vědecké organizace podléhá standardnímu hodnocení, kdy se hodnotí zejména publikační činnost. CTS je i nadále ryze transdisciplinárním pracovištěm, přičemž téma antropocénu tento jeho charakter podtrhuje. Dlouhodobě není možné udržet vysokou kvalitu v některých z původních oborů CTS. Zastřešujícím oborem CTS je nyní koncept antropocénu, který je přitom velmi teoretický. Terénní vědy jsou teď na CTS zastoupeny, ale důležitá je tam stále teorie a transdisciplinarita. Jan Turek i P. Pokorný se vyjádřili, že terénní výzkumy využívají zejména k rozvoji teoretických úvah. Bez aktivního podílu na terénních výzkumech se některé obory prostě nedají rozvíjet.

Petr P. dále zmínil, že s nástupem skupiny J. Kulveita byl na CTS posílen rozvoj matematiky, computer science a souvisejících teoretických disciplin. Nicméně připustil, že CTS je malé a nemůže rozvíjet úplně všechny obory. Rozvoj oborů je na CTS vázán na osobnosti. V současné době se rozvíjí především biologie, antropologie (v širokém smyslu, tedy například včetně archeologie), filosofie. V budoucnosti to mohou být jiné obory. Přitom je velmi důležité, abychom byli čitelní navenek.

Marek Hudík připomněl matematické semináře J. Steinera, které začaly v letním semestru, a které se vyznačují důrazem na teorii. Michal Ajvaz dále připomněl seminář o filosofii matematiky, jehož zaměření rovněž souvisí s antropocénem. Jan Makovský zmínil publikaci aritmetika a geometrie, kterou připravuje P. Kůrka s Janem Zemanem (postdok na CTS v letech 2020-2022).

P. Pokorný na tato připomenutí reagoval tím, že očividně není pravda, že by matematické obory v CTS upadaly. Možná právě naopak.

Ivan Horáček reagoval, že problémem CTS je redukce interface na antropocén. Antropocén je důležité téma, ale navenek by se mělo zdůraznit, že se jedná o klíčové národní pracoviště vytvářející transdisciplinární syntézy. Důležité je toto ukázat v prezentaci CTS navenek, v mediální reprezentaci.

C. Říha souhlasil, že je důležité, jak se prezentujeme navenek. Upozornil, že na webu chybí seminář sociologie vědy, Steinerův seminář (tzv. „reading group“) a některé další, které spolupořádáme; bylo by dobré je doplnit a ukázat širší záběr CTS.

J. Kulveit – výhrada k webu, konkrétně k aktuální formulaci „od studia komplexních systému jsme se přesunuli k antropocénu“. P. Pokorný na to reagoval tím, že na tom něco je, a že bychom tento vstupní výměr (preambuli) na webu měli přeformulovat.

A. Šizling – CTS je „místo setkávání různých oborů“. Zůstat transdisciplinární.

M. Ajvaz – téma antropocénu = vidí spíše jako téma „kde jsme se to ocitli“ (slovo antropocén nemá rád).

P. Pokorný s tímto souhlasí – došlo k posunu od otázek čistě abstraktních k reflexi současného světa (konkrétní situaci). S antropocénem problém nevidí a toto slovo ostatně netřeba používat, když to není zdůvodněné.

T. Telenský navrhl zviditelnit seminář J. Steinera, rozvolnit pondělní seminář a nechat prostor novým tématům.

L. Kvasz navrhl odlišit misi (v angličtině mission) a zaměření činnosti – „transdisciplinarita = mission“, „antropocén = projekt“. S tímto názorem se většina přítomných ztotožnila.

Petr Pokorný poděkoval všem účastníkům a v 10:50 jednání vědecké rady ukončil.

Vyhotovila: Martina Eiseltová

Za správnost: Petr Pokorný